

قۇيغۇر، ئۆزبېك، قاتار

قەدىمكى ئەسەرلەر قىزىملىكى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئاز سانلىق
مەملىكەت ئەدەبىياتى ئەسەرلىرىنى توپىلاش، رەتلەش،
ئەشەر قىلىشنى بىرلەشتۈرۈش رەھبەرلىك كۈرۈپا ئىش-
مۇھىمىسى ئەشەرگە تەييارلىغان.

ئەشەر كۈيغۇر ئەشەرىياتى

مۇھەررىرى: قۇربان ۋەلى
مەسئۇل مۇھەررىرى: سىمىت زۇنۇن

سۆز بېشى

مەملىكىتىمىزدىكى ھەرقايسى ئاز سانلىق مىللەت خەلقى ناھايىتى ئۇزاق تارىخىي دەۋرلەر-دىن بۇيان ئۆزلىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇش پائالىيەتلىرى داۋامىدا سان - ساناقسىز ئەسەرلەرنى يېزىپ قالدۇردى. بۇ قىممەتلىك مەدەنىي مىراسلارنى توپلاش، رەتلەش، نەشىر قىلىش - پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن ھەر دەرىجىلىك پارتىيە - ھۆكۈمەت ئورۇنلىرىغا ناپ شۇرغان مۇھىم ۋەزىپە.

يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بىۋاسىتە يېتەكچىلىكى، ھەر مىللەت خەلقى ۋە زىيالىيلىرىنىڭ قىزغىن قولىشى ئارقىسىدا ئۇيغۇر، قازاق، خۇيزۇ، موڭغۇل، قىرغىز، شىبە، ئۆزبېك، تاتار قاتارلىق ھەرقايسى ئاز سانلىق مىللەتلەر-نىڭ قەدىمكى ئەسەرلىرىنى توپلاش، رەتلەش، نەشىر قىلىش خىزمىتىدە روشەن نەتىجىلەر قولغا كەلدى. ھازىرغا قەدەر ئاپتونوم رايونلۇق ئاز سانلىق مىللەت قەدىمكى ئەسەرلىرىنى توپلاش، رەتلەش، نەشىر قىلىشنى پىلانلاش رەھبەرلىك گۇرۇپپا ئىشخانىسىغا

2000 پارچىدىن ئارتۇق ھەر مىللەت قەدىمكى ئەسەر-
لىرى (ھەرقايسى ۋىلايەتلەردىكى قەدىمكى ئەسەر-
لەر ئىشخانىسى توپلىغان ئەسەرلەردىن باشقا) توپ-
لاندى. بۇنىڭدىن 30 پارچىغا يېقىنسى رەتلىنىپ
نەشرگە تاپشۇرۇلدى. بۇنىڭ بىر قىسمى نەشرىدىن
چىقىپ كەڭ كىتابخانىلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا
ئېرىشتى. بۇنىڭدىن كېيىنمۇ داۋاملىق توپلاپ، رەتلەپ
نەشرگە بېرىلىدۇ.

ئىشخانىمىز ھەر مىللەت خەلقى ۋە زىيالىيلارنىڭ
قەدىمكى مەدەنىي مىراسلىرى جەھەتتە تېخىمۇ
ئەتراپلىق چۈشەنچە ھاسىل قىلىشىغا ياردەملىشىش
ۋە مەزكۇر تىزىملىككە كىرمىگەن قەدىمكى ئەسەرلەر-
نى توپلاشتا داۋاملىق ئۇلارنىڭ قىزغىن قوللىنىشىغا
ئىگە بولۇش ئۈچۈن بۇ تىزىملىكنى تۈزۈپ چىقتى.
قوللىنىۋاتقان بۇ قىسىمغا ئۇيغۇر، ئۆزبېك، تاتار
قاتارلىق مىللەتلەرنىڭ چاغاتايچە، پارسچە، ئەرەبچە
يازغان ۋە ياكى پارس، ھىندى قاتارلىق تاشقا
مىللەتلەرنىڭكىنى تەرجىمە قىلغان ئەسەرلىرىدىن
1550 پارچىدىن ئارتۇقراقى كىرگۈزۈلدى. كېيىنكى
قىسىملىرى ۋە باشقا ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ قە-
دىمكى ئەسەرلىرى تىزىملىكىمۇ داۋاملىق تەييارلىنىپ
ئېلان قىلىنىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ
ئەجدادلىرى ھەرقايسى تارىخىي دەۋرلەردە ھەر خىل
يېزىقتا يېزىپ قالدۇرغان مەدەنىي مىراسلار ناھايىتى

يېنىتى مول. بۇنىڭ نۇرغۇن ساندەك ساسرى مۇشۇ ئەسەر-
نىڭ بېشىدا چەت ئەل ئېكسپېدىتسىيەچىلىرى تەرىپىدىن
«توپلاپ» چەت ئەللەرگە ئېلىپ كېتىلدى ۋە ئاتال-
مىش «مەدەنىيەت زور ئىنقىلابى» دا زىيانغا ئۇچرىدى.
شۇنداق بولۇشىغا قارىماي خەلق ئىچىدە ھېلىمۇ ئاز
بولمىغان ئەسەرلەر ساقلانماقتا. ئەڭ مۇھىمى شۇكى،
ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى ئاز سانلىق مىل-
لەتلەرنىڭ قەدىمكى ئەسەرلىرى خەنزۇچە قەدىمكى
ئەسەرلەرگە ئوخشاش سىستېمىلىق رەتلىنىپ باق-
مىدى. مۇشۇ نۇقتىدىن ئېيتقاندا، مەدەنىي مىراسلار-
نى توپلاش، رەتلىش، نەشىر قىلىشتىن ئىبارەت
ئاھايتى شەرەپلىك ۋە مۇشكۈل ۋەزىپە ئالدىمىزدا
تۇرماقتا. دېمەك، پارتىيە، ھە، كىمىزى كومىتېتى ۋە
گۇۋۇيۈەننىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە ئىش كۆرۈپ،
ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھە، قايسى ئاز سانلىق
مىللەتلەرنىڭ قەدىمكى ئەسەرلىرىنى توپلاش، رەت-
لىش، نەشىر قىلىش ۋە تارجمە قىلىپ مەملىكەت-
كە، خەلقئاراغا تونۇشتۇرۇش تەخمىنەن خىزمەت.
شۇنداق قىلغاندىلا مەدەنىي مىراسلىرىمىزنى قۇتۇلدۇ-
رۇش، مەقسىتىگە يېتەلەيمىز.

ھەر مىللەت خەلقىنىڭ قەدىمكى ئەسەرلىرىنىڭ
مەزمۇنىدىن خەۋەردار بولۇش تەلىمىنى قاندۇرۇش
ئۈچۈن ھەر خىل قىيىنچىلىقلارنى يېڭىپ، دەسلەپ-
كى قەدەمدە بۇ تىزىملىكنى تەييارلاپ چىقتۇق. قە-
دىمكى كىتابلارنىڭ مەزمۇنىنى ئېنىقلاپ چىقىش ئىل-

تېمىيلىكى ناھايىتى كۈچلۈك، ئىنچىكە خىزمەت ئىدى.
لېكىن سەۋىيىمىزنىڭ چەكلىمىلىكى، بۇنى ئاز
دەپ نۇرغۇن ئەسەرنىڭ باش - ئاخىرى تولۇق
بولماسلىقى تۈپەيلى ئاز بولمىغان سەۋەنلىك
لەرنىڭ بولۇشى تەبىئىي. كەڭ كىتابخانلارنىڭ بۇ
نىڭدىن كېيىنكى توپلاش، تەتقىق قىلىش، رەتلەش
ئەمەلىيەتلىرىدە تۈزىتىپ كېتىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.
بۇ تىزىملىكتىكى كىتابلارنىڭ مەزمۇنىنى ئېنىق
لاشنى پىچاندىن نەسرۇللا مەخسۇم ئورۇنلىدى. ئىش
خانمىزدىن مالىك چان شىبېدۇ تىزىملاپ - نومۇر قويۇپ
چىقتى، شىنجاڭ داشۆدىن ئابلىمىت ئەھەت دەسلەپكى
قەدەمدە تۈرگە ئايرىدى. بۇ ئىشنى باشتىن ئاخىر
قۇربان ۋەلى ئۇيۇشتۇردى ۋە تەھرىرلىكىنى قىلدى.
شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئاز سانلىق
مىللەت قەدىمكى ئەسەرلىرىنى توپلاش، رەتلەش، نەشر
قىلىشنى پىلانلاش رەھبەرلىك گۇرۇپپا ئىشخانىسى
1987 - يىل سېنتەبىر

مۇندەرىجە

1 ئەدەبىيات - سەنئەت
188 تارىخ - جۇغراپىيە - تەزكىرە
246 دىن - پەلسەپە
445 مەدەنىيەت - مائارىپ
498 ئاسترونومىيە - كالىپندار
510 قانۇن
524 تىبابەتچىلىك
540 رىسالىلەر

مەنبە: ئۇيغۇر ئېلىپبەسىنىڭ ئىشلىتىلىش قانۇنى، 1989-يىلى 12-ئاي 1-كۈنى تەييارلىغان.
• 1989-يىلى 12-ئاي 1-كۈنى تەييارلىغان.

ئۇيغۇر، ئۆزبېك، تاتار قەدىمكى ئەسەرلەر تىزىملىكى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىلۇق ئاز سانلىق مىللەت قەدىمكى
ئەسەرلىرىنى توپلاش، رەتلەش، نەشر قىلىشنى پىلانلاش ئىشخانىسى تەرىپىگە
تەييارلىغان.

مۇھەررىرى: تۇرپان ۋەلى
مەسئۇل مۇھەررىرى: سەيپىت زۇلۇن
مەسئۇل كۆرۈڭكۈرى: ئايشەم ئابدۇۋەلى

قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى نەشر قىلدى
شىنجاڭ شىنخۇا كىتابخانىسى تارقىتىدۇ
قەشقەر ئۇيغۇر نەشرىياتى باسما زاۋۇتىدا بېسىلدى
ماتى: 1092 × 787 م، 1/32، 17.5625، قەستۇر ماۋارىقى: 1
1988 - يىلى 11 - ئاي 1 - نەشرى
1989 - يىلى 8 - ئاي 1 - بېسىلدى
تىراژى: 2100 - 1

ISBN 7 — 5373 — 0139 — 5/K·12

باھاسى: 2.50 ۋە

本书收录新疆维吾尔自治区少数民族古籍收集，整理规划，出版领导小组办公室收藏的维吾尔，乌孜别克，塔塔尔古籍目录1550条。

维吾尔，乌孜别克，塔塔尔古籍名录

新疆维吾尔自治区少数民族古籍收集，整理，规划出版领导小组办公室刊布。

编辑：库尔班·维力

责任编辑：赛依提·祖农

责任校对：阿依夏木·阿不都吾力

喀什维吾尔文出版社出版

新疆新华书店发行

喀什维吾尔文出版社印刷厂印刷

787×1092毫米1/32开本 17·5625印张 1插页

1988年11月第1版 1989年8月第1次印刷

印数：1—2100

ISBN7—5373—0139—5/K·12(民文)

定价：2.50元